

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev. Zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašni se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglašni trgovci in obrtniki mm po 10 v. Osnovne, zahvale, poslanice, oglašni denarnih zavodov mm po 20 v. Oglašni v tekstilu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglašni po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšertalni oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertalni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštmoderni list št. 941.652

Pregled najnovejših dogodkov.

Zapadno bojišče. — Francoski protinapad pri Maison de Champagne odbiti. Le na zapadnem krilu se nadaljujejo še boji z ročnimi granatami. Na levem bregu Moze pri Verdunu zavzeli Nemci z naskokom 6 km široko in nad 3 km globoko sovražno postojanko in zasedli vasi Forges in Regneville in višino Vranjega gozda in Malega Cumieresa. Protinapadi krvavo odbiti. 3300 mož ujetih in uplenjenih 10 topov. V Woevru Francozi popolnoma pregnani iz Fresnes.

Ruska bojišča. — Na severni fronti ruski delni napadi odbiti. Zivahnejše bojno delovanje pri armadi nadvojvode Jožefa Ferdinanda.

Na italijanski in balkanski fronti nič novega.

Turška bojišča. — V Iraku angleški približevalni poizkusi odbiti. — Na kavkaški fronti so boji v zadnjih dneh manj srčiti. V obrežnih ozemljih dozdevno mir.

Nemško uradno poročilo.

BERLIN, 8. (Kor.) Veliki glavni stan, 8. marca 1916.

Zapadno bojišče. — Proti postojanki, ki smo si jo zopet pridobili vzhodno Maison de Champagne, so izvršili Francozi pozno zvečer protinapad. Na zapadnem krilu se vrše še boji z ročnimi granatami; sicer je napad gladko odbit. Na levem bregu Moze smo v sverhu, da zboljšamo zvezo z novimi črtami, pomaknjenimi desno reke na južna pobočja Cote de Tolon, Poprova grebena in Douaumonta, zavzeli z naskokom postojanke sovražnika na obeh straneh potoka Forges pod Bethincourtom in sicer v širini 6 km in globocini nad 3 km. Vasi Forges in Regneville in višina Vranjega gozda in Malega Cumieresa so v naših rokah. Protinapadi Francozov proti južnim delom teh gozdov so bili krvavo odbiti. Velik del posadke zavzetih postojank je padel, neranjeni ostanek, obstoječ iz 58 oficirjev in 3277 mož, je bil ujet. Vrh tega smo uplenili 10 topov in mnogo drugega vojnega materiala. V Woevru je bil sovražnik pregnan tudi iz zadnjih hiš v Fresnesu. Število tamkaj napravljanih ujetnikov je naraslo na 11 oficirjev in preko 700 mož; uplenjenih je bilo par stotinj pušk. Naša letalska brodogoja se metala bombe na kraje zapadno Verduna, kjer se nahajajo sovražne čete.

Vzhodno bojišče. — Na več točkah fronte so bili odbiti ruski delni napadi. Železniški progi Ljajoviči (jugovzhodno Barovičev) — Luninec, na kateri je bil opažen močan železniški promet, so naši letalci napadli z dobrim uspehom.

Balkansko bojišče. — Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

DUNAJ, 8. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Poročilo francoskega generalnega štaba dne 7. marca.

Zapadno Moze so zamogli Nemci s pomočjo srčitega obstreljevanja v okolici Regnevillea prodreti in priti ob železniški črti naprej. Z jako srditim, v istem trenutku izvršenim napadom na višino 265 so se zamogli polastiti te višine. V odseku Fresnesa smo se umaknili do vzhodja Cotes Lorraines.

PARIZ, 7. (Kor.) Agence Havas javlja: Sovražnik kaže še vedno na levem bregu Moze trdovratno voljo, da prebije našo fronto. Danes divja njegova težka artiljerija. Njegovi pehotni boji se podvojajo med Bethincourtom in Mozo, ob velikem kolenu reke severno Verduna. Vse ozemlje je vrh tega ugodno za nemške poizkuse, ker je narasčenje reke, ki je na posameznih mestih 1000 m široko preplaval ozemlje, napravilo ceste nedostopne. Radi tega smo morali opustiti vasi Forges in ponoči tudi grič 265, da se krepko utrdimo v pripravljanih postojankah pri Mord Homme, ki se še vedno upira najsrčitejšim naskokom. Vzhodno Moze je poizkušal sovražnik po silni topovski pripravi nenaden napad na naše postojanke v ozemlju gozda Haudimont, a brez uspeha. V Woevru je sledil bombardiranje, ki se je pričelo v odseku Fresnesa, nedaleč od Epargesa, tekot dneva močan pehoten napad, pri katerem se je sovražniku za ceno strahovitih žrtv posrečilo prodreti v vas. Vendar pa je ostalo zanimanje za bitko koncentrirano na levi breg Moze in kot Moze severno Verduna, kjer bodo Nemci gotovo izvršili skrajne napore, ki pa jih bodo znali naši hrabri branitelji obrezuspešiti kakor prejšnje.

Napad nemških letal na Anglijo.

LONDON, 7. (Kor.) Vojni urad poroča, da so vrgla sovražna letala pri napadu v noči od 5. na 6. t. m. 90 bomb. Bombe so bile, kakor se je pokazalo, spuščene le na kmečke okraje. Povzročena ni bila nobena vojaška škoda bodisi ktere koli vrste. Zadele so bile le civilne osebe. Ena oseba, ki je bila poprej naznanjena kot ranjena, je potem umrla, tako da je bilo ubitih skupno 13 oseb.

Potopljeni parniki.

LONDON, 8. (Kor.) Iz Lowestofta se poroča: Parnik »Dayspring« je bil v Severnem morju potopljen. Posadka je bila rešena.

Ameriško-nemški spor.

WASHINGTON, 7. (Kor.) Razvoj v krogih kongresa vladajoče zmešnjave o vprašanju oboroženih ladij se je osredotočil na Bryanove korake. Član za stopniške zbornice Paley je priredil v čast Bryanu zajtrk, h kateremu je bilo povabljenih kakih dvajset članov kongresa, katerih večina je odločno za svarilno resolucijo. Poslovniški odsek zastopniške zbornice je sklenil, da se v torek pripravi poldrugourni debata, ali naj se prejme predlog, ki dovoljuje, da se splošna razprava o Maclemorejevem predlogu podaljša na štiri ure. Če zbornica sprejme predlog, se bo vršilo drugo glasovanje o zaključitvi razprave o predlogu, da se Maclemorejeva resolucija predloži zbornici. Javljala se, da bodo republikanci glasovali proti vsakemu poslovniškemu predlogu, kakor tudi proti vsem korakom, ki gredo za oviranjem svobodne razprave. Vodja republikancev, Mann, je napovedal v zbornici, da je odločno proti razpravljanju stvari v zastopniški zbornici. Zbornica mu je glasno odobrvala, ko je napadal one Amerikance, ki bi s potovanji na oboroženih ladjah zapletli državo v vojno. Govornik je dejal: Upam, da naši državljani nikdar ne pridejo do vprašanja, ali naj se bojujejo, ker nas kak norec spravi v zaplet, vkrcavši se proti plačilu na oboroženo ladjjo, v nevarnosti, da bi bil ustreljen. (O Maclemorejevem predlogu doslej še ni nikake vesti.)

WASHINGTON, 7. (Reuterjev urad.) Zastopniška zbornica je z 256 proti 160 glasovom sklenila omejitev razprave o resoluciji glede podvodniške vojne, ki je podobna resoluciji, po Goreju predlagani v senatu.

BERLIN, 8. (Kor.) Poslovni predlog, ki časovno omejuje plenarno debato glede predloga na odgovitve resolucije Maclemorejeve glede potovanja Amerikancev na oboroženih ladjah, je bil sprejet z 271 proti 138 glasovom. Glasovanje reprezentativne zbornice, kakor tudi one senatske resolucije Gore pomeni, da gre večina obeh zbornic Wilsonu na roko in se ga z delovanjem kongresa toliko časa ne bo oviralo, dokler ne bodo rešena diplomatska pogajanja z Nemčijo. V debati o predlogu je rekel Mann, voditelj republikancev, da hoče predsednik, ako smo prav informirani, slišati naše mnenje o vprašanju potovanja Amerikancev.

BERLIN, 8. (Kor.) Zastopnik Wilfovega urada v Newyorku poroča: Reprezentativna zbornica je odgodila resolucijo, ki predlaga svarilo državljanom Unije pred potovanjem na oboroženih trgovskih ladjah vojskujočih se držav, z 276 proti 143 glasovom.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 8. (Kor.) Uradno se objavlja: 8. marca 1916, popoldne.

Rusko bojišče. — Na fronti armade generalobersta nadvojvode Jožefa Ferdinanda je bilo tudi večer od časa do časa bojno delovanje zivahnejše. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Italijanska in jugovzhodno bojišča. — Mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijanska zbornica.

ZUERICH, 8. (Kor.) Na včerajšnji seji italijanske zbornice je bil po mestoma zopet vznemirljivi debati, v katero je posegel tudi ministrski predsednik, pri pomenskem glasovanju sprejet z 281 proti 25 glasovom njegov predlog, da naj se o resoluciji Vigna glede zboljšanja podpor rodbinam vojakov razpravlja šele po šestih mesecih.

RIM, 8. (Kor.) Kralj je prisel semkaj in je takoj konferiral z ministrskim predsednikom Salandro, z ministrom za zunanje zadeve Sonninom in vojnim ministrom Zupellijem.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 8. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Fronta v Iraku: Odbili smo vse poizkuse sovražnika, da bi se približal našim postojankam v pasu Felahie. Pri Kutelamari nobene izpremembe. — Kavkaška fronta: Boji, ki so se razvili tu, so v zadnjih dneh zbuili na srditost. V obrežnih ozemljih vlada dozdevno mir. — Dardanelska fronta: Protigenj naše artiljerije je napravil demonstrativni ogenj, ki je bil odprt s pomočjo opazovanih letal parkrat po sovražnih vojnih ladjah proti obrežju dardanelskih ožin, brezuspešen. Dve sovražni križarki ste bili pri tem zadeti. Delovanje naših letalcev je oviralo poizvedovalne poizkuse, ki so jih izvrševali v presledkih sovražni letalci nad morskimi ožinami. Sovražni letalci so pobegnili, ne da bi se spustili v boj, takoj ko so se približala naša bojna letala.

vali v presledkih sovražni letalci nad morskimi ožinami. Sovražni letalci so pobegnili, ne da bi se spustili v boj, takoj ko so se približala naša bojna letala.

Podaljšanje vojaške obveznosti do 50. leta na Turškem.

CARIGRAD, 7. (Kor.) Zbornica je sprejela zakonski načrt, ki podaljšuje službeno obveznost do 50. leta.

Enver paša v Medin.

CARIGRAD, 7. (Kor.) Podgeneralissimus in vojni minister Enver paša je prisel dne 3. marca v spremstvu poveljnika IV. armadnega zbora Džemal paše v Medino, kjer jima je bil prirejen sijajen sprejem.

Fantastična poročila o položaju na Bolgarskem.

SOFIJA, 7. (Kor.) Angleško časopisje razširja neprestano fantastična poročila o položaju na Bolgarskem. Tako poroča »Daily Telegraph« o nekem gibanju proti kralju Ferdinandu in ministrskemu predsedniku Radoslavovu. »Times« zagotavlja, da je bolezen kralja Ferdinanda domisljiva preteza, da se mu ni treba vrniti v Sofijo, kjer je njegovo življenje v nevarnosti. Na drugi strani zatrjuje list, da so bolgarske tolpe pod vodstvom oficirjev vdrle na grško ozemlje, kamor je pobegnilo 800 dezerterjev 11. bolgarske divizije. Vsa ta poročila izdajajo le tajne želje sovražnih žurnalstov, ki hočejo neprestano varati svoje čitatelje z izmišljenimi nemiri in upori.

Neutralityna debata v švicarskem narodnem svetu.

BERN, 7. (Kor.) V narodnem svetu se je danes nadaljevala debata o nevtalitetni politiki zveznega sveta. Bühlmann (svobodomelec) je izražal začudenje radi malenkostnih vzrokov, ki jih je navedel Secretan za razburjenje romanske Švice. Dogodek v Lausannu z nemško zastavo ni bil tako nedolžen, kakor ga je opisoval Secretan. Ako bi bila v Zürichu sneta francoska zastava, bi se to gotovo ne smatralo za nedolžno stvar. Kakor so Romani ponosni na francoski jezik in kulturo, smo tudi mi švicarski Nemci nič manj ponosni na nemški jezik in kulturo. Žalibog moramo Secretanu vkljub izjaviti, da se je med Romani pojavilo sovraštvo proti vsemu, kar je nemško, do čim ni v nemški Švici padla nobena žiljka proti Franciji. Govornik je končno odločno branil načelnika generalnega štaba proti napadom in je končal z odobravnim pozivom na edinstvo med Nemci in Franko-Italijani, da se da Evropi vzgled, da zaurorajo razna plemena mirno živeti in delati skupaj. Borella (tesinski svob.) je govoril italijanski. Grajal je tendenco vojaške oblasti, da vposega v pravice civilne oblasti, in je končno istako odločno nastopil proti teorijam, ki nasprotujejo državnemu temeljnemu principu striktno nevtalitetnosti. Tesinli imajo popolno zaupanje do zveznega sveta. Oni hočejo kot pravi Švicarji na korist domovine skupno delovati z drugimi jezikovnimi plemeni. Seja je bila nato odgodena na jutri.

Zaplenjene nemške ladje v portugalskih kolonijah.

KAPSTADT, 7. (Kor.) Vlada v Lorenzo Marquez je zaplenila v nedeljo štiri nemške ladje in sicer ladje: Admiral, Essen, Kronprinz in Hof. Okoli 400 oficirjev in mornarjev je bilo interniranih.

BILBAO, 7. (Kor.) Semkaj je priselo 90 nemških oficirjev in mornarjev. Izjavili so, da so pred zapustitvijo ladij napravili stroje nerabne, da preprečijo, da bi se Portugalci posluževali ladij.

Predsednik dume v avdijenci pri carju.

CARSKOJE SELO, 7. (Kor.) Car Nikolaj je sprejel predsednika dume Rodzjanko v daljši avdijenci. Rodzjanko je izročil poročilo o delovanju dume.

Poštni promet med Avstrijo in varšavsko gubernijo.

DUNAJ, 8. (Kor.) Dne 5. marca je bil odprt poštni promet med Avstrijo in varšavsko gubernijo, tako da je sedaj dovoljen poštni promet z onimi deli Poljske, ki so v avstrijski in nemški upravi. Brzojavni promet tačas v Varšavo ni dovoljen.

Velikonočni prazniki za vojaške osebe.

DUNAJ, 8. (Kor.) Za spoznavalce vseh krščanskih konfesij so, v kolikor dovoljuje to služba, prosti: 21. dan aprila, potem popoldne 22. in 23. aprila novega stila. Za izraelite 17., potem 18. in 19. april novega stila. To velja tudi za vojna ujetniška taborišča in delavnice izven taborišč.

Verdunska bitka.

Francosko uradno poročilo, izdano 6. marca ob 3 popoldne, pravi: Ponoči ni bilo severno Verduna pehotnega delovanja. Srdit artiljerijski boj na levem bregu Moze, s prekinjenji v odseku zapadno Douaumonta. V Woevri so naše baterije živalno obstreljevale sovražne dohodne točke. Na ostalem delu fronte je noč potekla mirno. — Istega dne ob 11 zvečer je poročal francoski generalni štab: V Sampanji so Nemci začeli napadati in so noko gorečo tekočino metali proti našim postojankam med Mont Tetu in Maison de Champagne. Na našem desnem krilu smo zadrževali sovražnika s svojim zapornim ognjem in ni mogel udreti iz svojih jarkov. Na levi, v okolici Maison de Champagne, je mogel vdreti v majhen del namakljenega jarka. V Argonih smo v okolici Courtes Chaussées razstrelili mino, ki je razdeljala nemško postojanko. Zasedli smo južni rob rupe. Med Haute Chevaucher in koto 285 se je sovražnik po razstrelbi dveh min mogel ustanoviti na nekaterih točkah naše prve črte. Vnel se je boj, tekot katerega smo vrgli sovražnika iz naših jarkov in se polastili ene strani rupe. Naša artiljerija je bila zelo delavna v vsem odseku zapadno Moze. Na fronti med Bethincourtom in Mozo so Nemci po srditem, vse dopolne trajajočem obstreljevanju napadli močan napad proti Forgesu, ki se nahaja v naši namakljeni črti. Tekot zelo živahnega boja so se mogli polastiti vasi. Več poizkusov, da bi prodrl pri griču Oie, smo zatrli s svojimi protinapadi, ki so vrgli sovražnika nazaj v Forges. Vzhodno Moze od časa do časa prenehajo artiljerijski boji. V Woevri srdito obstreljevanje brez pehotnega delovanja v okolici Fresnesa. Zapadno Pont a Moussona je naša artiljerija povzročila znatno škodo na nemških napravah v juryskem gozdu.

Tako torej je bitka pri Verdunu že dovedla do srditih bojev na zapadnem bregu Moze in sicer Forges-Malincourt, ki so se za enkrat končali z zavzetjem vasi Forges po Nemcih. Za gricjeve južno te vasi se še vrše boji. Jasno je, da so ti boji prav posebnega pomena za nadaljnji razvoj dogodkov na vzhodnem bregu Moze, kjer se je posrečilo Nemcem, da so zavzeli vasi Fresnes in se tako zopet še dalje približali južnovzhodni verdunski fronti ter ogrozili francoske postojanke pri Les Esparges.

Vas Fresnes je oddaljena od jugovzhodne verdunske vogelne utrdbe Rozellier v rračni črti enajst kilometrov. Vas Les Esparges leži proti jugozapadu od Fresnesa, oddaljena kake štiri kilometre. Od tod bi bilo do zaporne utrdbe ob Mozi, Genicourta kakih enajst kilometrov. Fort Genicourt pa je oddaljen od najjužnejšega forta zunanega verdunskega pasu, Haudainville, sedem kilometrov. Če bi se torej posrečilo Nemcem prodreti od Fresnesa in Les Esparges teh enajst kilometrov proti zapadu, bi bil Verdun popolnoma obkrožen z vzhodne strani. Ker pa leži vas Forges na levem, zapadnem bregu Moze in se je z zavzetjem te vasi po Nemcih pomeknila nemška fronta tudi na zapadnem bregu reke za kake tri kilometre dalje proti jugu, proti Verdunu, tako da je nemška fronta tudi tu oddaljena v rračni črti le še kakih osem kilometrov od prvih dveh fortov verdunskega zunanega trdnjavskega pasu, Marré in Bois Bourrus, proti Verdunu tudi popolna obkrožitev s severne strani na obeh straneh Moze.

V Verdun vodijo sicer na zapadni strani Moze tri železniške proge, vendar je pa za nadobavo ojačen in sploh za vojaško porabo Francozom na razpolago samo ena, kajti ono od severa presekuje nemška fronta sedaj pri Forgesu, ona od juga pa je že od jeseni leta 1914 sem presekana pri St. Mihielu. Resnica pa je, da je Verdun kljub temu zvezan po eni edini železniški progi, ki vodi proti zapadu in ki se kmalu pred Verdunom razceplja na vse strani, v dobri zvezi z zaletjem. Resnica je tudi, da je francoskemu vojskovodstvu na razpolago ogromen avtomobilski park, s katerim more vsak čas premeščati velike mase vojaštva z ene točke fronte na drugo. Ali bodo vsa ta prometna sredstva zadostovala za transporte dovoljnih ojačen na vse strani verdunske fronte, pa še treba pokaže bodočnost; vendar pa je treba nepristransko konstatirati že danes, da se francoska fronta nevarno drobi na treh krajih obenem in da se nemški obroč sicer polagoma, a vendar vedno trdneje oklepa okoli te za ves nadaljni razvoj vojne na francoskih tleh tako velevažne postojanke.

Kakor izhaja iz nevtalitetnega časopisja, posebno švicarskega, smatrajo tudi francoski vojaški kritiki položaj pred Verdunom tudi še nadalje za skrajno resen. Skoraj v vsem francoskem časopisju se izraža bojazen glede novih iznenadenj in pa da Nemci še dalje raztezajo svojo fronto proti Verdunu. Vendar pa izhaja iz sedanjega treznejšega razmatranja dogodkov pred Verdunom, da se izgube ne cenijo več tako visoko, kakor prve dni bitke. Tako poročajo londonske »Times« iz Pariza, da vkljub velikim obojestranskim pripravam in ogromni uporabi municije vendar niso bile izgube pred Verdunom doslej tako velike kot pa v yserški bitki. Boji se pred Verdunom ne raztezajo tako na široko kot so se v ome-

njeni bitki, napadi se izvršujejo sicer zelo drzno in pogumno, a vendar previdno in ne s takimi ogromnimi masami moštva, ki naj bi nasprotnika kar poplavljal s svojim številom. Zato tudi nemške izgube niso tako velike kot so pa bile v prejšnjih bitkah. Francoske izgube pri nemškem naskoku cenil dopisnik lista »Times« na 30.000 mož.

V precejšnjem nasprotju s temi vestmi pa je vest, ki prihaja iz Amsterdama in sicer baje iz Le Havra preko Londona, in ki pravi, da število ranjenecv iz bojev pri Verdunu vedno narašča in da morajo v Le Havru napravljati zasile bolnišnice. Rezerve, ki so jih Francozi odvedli pred Verdun, da so deloma obstojale iz polkov, sestavljenih iz 17 do 18 letnih novincev, katerih izvežba še ni bila popolnoma končana. Ta vest se nam zato zdi precej neverjetna, v drugem delu namreč, ker si ne moremo misliti, da bi bilo sploh kake armadno vodstvo tako nesammetno, da bi, vedoč, da ima pred seboj elitne čete sovražnikov, kar se je tolikokrat poudarjalo v francoskih poročilih, takim četam postavljalo nasproti 17 in 18 letne vojaške nezvežbane mladice. Listi, ki priobčujejo take izmišljotine kot resnice, pač ne pomešljajo, da v veliki meri zmanjšujejo pomen uspeha in vrednost žrtve nemške armade, če bi si bile njene elitne čete z vsakakor ne ravno majhnimi žrtvami v resnici priborile sedanje uspehe pred Verdunom v tako lutih bojih s takimi nasprotniki. In kak naj bi bil potem končni izid, če postavijo Francozi proti Nemcem čete, ki so, ravno tako kot nemške, ojeklenele v več kot poldrugoletnih krvavih bojih? Čemu torej vzbujači dvome namesto trdnega zaupanja v bodočnost in končno zmago pravih stvari? Podcenjevanje sovražnika je že večkrat dovedlo do nevarne samoprevare, in to vedo prav dobro tisti, ki no morejo nasproti lice v lice, pač pa najbrž ne tisti, ki iz varnega zapečka pošiljajo v svet vesti, ki nosijo na sebi že od daleč viden pečat v senzacijske namene izmišljene nesrečnice.

Taki glasovi se nam zde tem manj upravičljivi, ko vendar ves svet presoja dogodek pred Verdunom silno resno. Tako piše tudi »Noveje Vremja«, da se more verdunska bitka smatrati za odločilno bitko vojne in da je od njenega izida odvisen konec vojne. Ruska javnost se po poročilih iz Kodanja čudi, kako, da ruske armade sedaj mirujejo tako popolnoma in ne store ničesar, da bi s krepko ofenzivo vsaj kolikor toliko poizkušale razbremeniti zaveznika. — Ne vemo, ali bi bila izvršitev te misli res odločujočega vpliva na operacije na zapadni fronti, če je resnična vest milanskega »Secola«, ki jo je dobil od svojega pariškega poročevalca in ki pravi, da ententa še ni gotova s svojo artiljerijsko opremo, da bo delo francoskih, angleških in ameriških tovarov končano šele v dveh mesecih in da bo potem Francoska imela toliko težkih topov, da bo končni poraz Nemcev zagotovljen. Za sedaj pa francoski topovi zadoščajo za obrambo, v bodoče pa da zagotovo zmago.

Vprašujemo le, ali po dveh mesecih ne bo še stvar morda prepozna glede na dosedanje sicer počasno, toda zato tem sigurnejše napredovanje Nemcev?

Položaj.

8. marca.

Predvčerajšnja seja italijanske komore nam je pripravila veliko in v nekem pogledu neprijetno presenečenje. Prekrizala je našo domnevo, ki smo jo izrazili večer na tem mestu, domnevo namreč, da vkljub veliki in očitni ozlovoljenosti proti kabinetu Salandra in njegovi politiki nikdo noče jemati nase odgovornosti, da bi hotel v sedanjem trenutku oistro križati vladi poti. A to ravno se je zgodilo v predvčerajšnji seji. Padale so oistre besede in bilo je viharjev. To parlamentarno atako so uprizorili oficijelni socialisti sami. Takoinenovani reformni socialisti seveda niso sodelovali. Naravno, ker ti socialisti so z nekako takim uverjenjem, zvestobo do programa in do vrhnih glavnih načel, in — doslednostjo, kakor je bil n. pr. Barzilai — republikanci. Bil je republikanec, sedel je na skajni levici in sedaj je — minister monarhiške Italije! Reformni socialisti pa so nacionalisti najstieje vode in priganjaci Salandre vsaj v stvari vojne. Kakor rečeno: le par socialistov, menda kak tucat je zadoščalo, da so povzročili vladi in zbornici velik fiasko. Vlada se je srdito upirala vsaki razpravi o interpelaciji radi nedostatkost podpore rodbinam vpoklicanih vojakov, češ, da bi razprava pomenjala nezaupnico vladi. Interpelanti pa so vztrajali pri — nezaupnici. Ker pa so bili — seveda — v manjšini, so zahtevali, naj se konstatira sklepčnost zbornice. In zgodilo se je nekaj, kar ne bi se menda zgodilo v takih časih v nobenem parlamentu sveta: predsednik je moral konstatirati, da je zbornica nesklepčna in je zaključil sejo! All je tu le nemarnost ali pa nedostojanje vsake zavesti o svoji dolžnosti in odgovornosti v večini? (Ker naloga večine

je, da skrbi za sklepčnost). To bi involviralo najstrožjo obsodbo večine nad samo seboj. Ali pa tisti poslanci, ki niso došli v sejo, niso prišli za to, ker niso hoteli pomagati vladi v tej zadregi, ker ne soglašajo z njo! To bi bila zopet grozna moralna pljuska za Salandra in njegovo politiko. Ne, nikler, v nobenem parlamentu na svetu se ne bi moglo zgoditi da bi se večina, ki nosi odgovornost za vladno politiko, v takih, ne le za vladno, ampak tudi za državo težkih časih, tako izogibala vršenju svoje naloge, pa bilo to iz nemarnosti, ali pa iz zavratnosti napram svoji lastni vladi.

Drastično je označil poslanec Cicotti te razmere v italijanski komori, obdolživši jo, da nudi prizore karnevala. Po njegovem ne gre tu za nemarnost, marveč za zavratnost poslancev večine nasproti vladi, kajti vzkliknil je, da zbornica odpira vladno nekako tako, kakor »vrh obseščina«, vsled česar ne more imeti vlada ne avtoritete, ne dostojanstvenosti. Mislimo, da je slika vladnega položaja dobro zadeta: Salandra je brez avtoritete, brez zaupanja tudi pri mnogih poslancih, ki so ga podpirali doslej. »Secolo« očita vladi, da ne more prenašati nobene kritike. Mesto da bi se bil Salandra obrnil proti socializmu, je v svoji jezi grozil vse zbornice z odgojenjem, ker se bolj razprav o vladni politiki. S tem pa je dosegel ravno nasprotno: odslej se bo šele prav razpravljalo. Vlada, ki ima tak strah pred glasom parlamenta, se je že sama obvisila. Plete se vrv, na kateri — obvisi! Ali s tem je verno izraženo tudi razpoloženje v državi: vse je ozlovoljeno, vse ogorčeno, vse zastrupljeno. Vlada se vseh besede parlamenta, a večina pušča vlado na cedilu, ker si ne upa odkrito nastopiti proti njej. Kako naj se tak položaj, v temeljih izpodoben po črni ogorčenja in nezaupanja, še sanira? Mislimo, da se ne more. Dan polnega plačila sicer še ni prišel, ali to »nekaj na račun« je že dobil gospod Salandra. Sedaj ve, da mu je opozicija napovedala neizprosno boj, a zanesljivost večine da je taka, da je ne more postaviti v svoje račune kot sigurno postavko. G. Salandra že visi na vrvi, o kateri je govoril poslanec Cicotti. Ob takih razmerah so Salandra, Sonnino in drugi vojni hujšaki pogladi deželo v tako težak in silen boj. Ali se more to končati brez silnih in morda tudi katastrofalnih pretresiljev v državi sami? Težko so obremenili svojo vest, težko so se pregrešili proti zahtevam resnične ljubezni in zvestobe, do domovine in pravih interesov naroda, in težko bo odgovor, ki ga bodo morali dati narodu za svoja dejanja!

Razumljivo je torej, da skuša Salandra odlagati dan obračuna. Ko so prišli k njemu voditelji levece v vprašanju, kdaj misli dati zbornici pojasnil o vnanji politiki, je odgovoril, da zaželjena pojasnila pokaže začetkom — aprila. Dal si je torej mesec dni odloga. Ali tudi meseci minevajo in hitro pride dan, ko bo g. Salandra morda zopet — prosil odloga, ali pa se kriza, ki je že tu, začne radikalno reševati.

Tudi mi smo po drugih listih posneli vest, da se v Grški pripravljajo ministrska kriza, ki prinese izpremembe na vladi. Vlada glasila oporekajo najodločnejše tem vestem, naglašujoč, da je to izključeno, dokler ostane položaj na Balkanu tak, kakršen je in dokler so razmere do entente normalne! Normalne razmere? To je pri Grški v sedanjem nje položaju jako omahljiv, kalen pojem. Vprašanje je, kake morajo biti razmere, da jih smatra ententa za »normalne«? Čim nenormalnejše so po nazorih ostalega sveta, tem »normalnejše« so za entento. Potemtakem bi Skudis ostal tako dolgo na krmlju, dokler ne bo Grška skušala odpraviti — nenormalnosti sedanjih odnosov. In potem se povrne — normalnost s kakim Venizelosom.

Zopet se oglašajo glasovi o neki akciji za mir. Mirovna ekspedicija Amerikanca Forda nameruje na sestanku ministrov nordijskih držav v Kodanju predložiti prošnjo, naj se skliče konferenca za mirovna pogajanja, ki naj bi se je udeležile vse nevtralne države. Vojskujoče bi bilo pozvati, naj predlože svoje vojne cilje. Zupana Stockholmska pa sta stavila v državnem zboru predlog, naj ali Švedska sama, ali pa v sporazumu z Dansko in Norveško poprime inicijativo za oficalno mirovno konferenco malih držav, ki da bodo dobrodošla tudi vsem vojskujočim se strankam. Plemenitemu namenu vsa čast, ali vere nimamo nobene, da bi imel zaželjenega uspeha. Preveč se je že razširil plamen in požgal je preveč vrednosti naroda, da bi ga mogle pogasiti gasilnice takih malih nevtralec. Še globlje bodo morali — kakor vse kaže — narodi izprazniti kupo grenkobe in trpljenja.

Portugalska in Nemčija.

Merodajni dunajski krogi že več dni niso dobili nobenega poročila iz Portugalske, ker zaustavljajo Francozi vse portugalske poštno pošiljke, celo take uradne značaja.

Vsekakor je jasno, da se je portugalska vlada, katere vodilna osebnost Afonso Costa je mož izrazito ententofilskega mišljenja, pričela vdajati angleškemu pritisku, ki je postajal vedno silnejši. Seveda pa na drugi strani še vedno ni res, da ima Afonso Costa v državi popolnoma svobodne roke. Zadostuje naj, da omenimo, da je bivši portugalski vojni minister Pereira d'Eca, ki je proti vsaki vojaški avanturi, sedaj vojaški guverner v Lizboni in kot tak najvplivnejša vojaška osebnost v državi. Vrh tega je sedanjji vojni minister, čeprav se nahaja v kabinetu Costa, zaupnik Pereira

d'Eca. Prebivalstvo samo je v pretežni večini za mir in simpatije do Anglije, ki izrablja Portugalsko že stoletja, niso nič kaj velike. Toda Portugalska je slaba in se mora prilagoditi marsičemu, kakor Grška. Anglija je zahtevala izročitev za Portugalskem se nahajajočih nemških trgovskih ladij in lahko bi se smogo razpravljalo o vprašanju, ali bi ne bilo za Portugalsko dostojnejše, da bi si pustila odvzeti od Anglije ladje nasilnim potom, kakor pa da jih je sama zaplenila. Na drugi strani je dejstvo, da je bila po nemško-portugalski trgovski in reciprocitetni pogodbi Portugalska upravičena, da rekvirira nemške ladje, seveda to le po predpisanih modalitetah, po katerih se pa ni ravnila. Odtod tudi oster nemški protest.

V nobenem slučaju pa seveda ni pričakovati, da bo dala Portugalska Angliji na razpolago vse zaplenjene ladje, ker jih sama nujno potrebuje. Običajno se jako podcenjuje portugalski prekomorski promet. Ne glede na promet s svojimi kolonijami, ima dežela znatno trgovino tudi z ozemljem amazonskega veletoka, kajti trgovina Brazilije je v veliki večini v rokah Portugalcev ali pa ljudi portugalskega pokolenja in ti seveda podpirajo močno materino deželo. Odtod znatna transita trgovina Portugalske. Ona dobiva iz Evrope, tudi iz Avstrije, mnogo blaga, da ga izvažajo v Brazilijo, od katere dobiva na drugi strani kavčuk, kakao in druge deželne proizvode za prevoz v Evropo. Ta trgovinski promet zahteva seveda mnogo tovarov. Pred vojno se preskrbovali promet Portugalske z Afriko dve nemški družbi in sicer »Deutsch-Ostafrika in Wörmann-Linie«, ki ste sedaj popolnoma odpadli. Promet z Brazilijo ste izvrševali nemška »Deutsch-Südamerika in angleška Booth-Linie«. Od teh dveh je prva sedaj popolnoma odpadla, angleška družba pa je službo močno omejila. Upajmo, da bo mogoče stvar morda še poravnati; do hujšega izida, kakor do prekinjenja diplomatskih odnosov med Nemčijo in Portugalsko pa itak ne more priti.

O predgovodini zaplembe nemških trgovskih ladij potom portugalske vlade, se poročajo iz jako zanesljivega vira še sledeče podrobnosti: Že maja preteklega leta, skoraj neposredno pred izbruhom krvave revolucije, katere spiritus rektor je bil Joas Chagas, poslanik Portugalske v Franciji in intimen prijatelj Coste, je prišel angleški poslanik k portugalski vladi s cininičnim načrtom, da naj Portugalska v njenih pristaniščih zasidrane nemške trgovske ladje posodi Angliji za prevažanje ranjenecov s francoske fronte. Da je stremel angleški poslanik pri tem v prvi vrsti le po tem, da izzove kak konflikt med Portugalsko in Nemčijo, da bi se zamogli nemški parniki uporabljati potem le za prevažanje municije, čit in drugega materiala, je več kakor jasno. Toda general Pimenta de Castro, mož poštenega mišljenja glede dolžnosti gostoljublja, je angleški načrt kar najodločnejše odklonil. Energičen nastop Pimenta de Castro je povzročil državni preobrat dne 14. in 15. maja 1915 in padec prikljubljene generala in državnika, kojega kratko vladanje kljub temu, da je bilo neparlamentarno, vendar ni imelo nikdar kakih znakov protinacionalne diktature.

Slovenski gorilski interniranci v Italiji.

Začasni okrajni šolski nadzornik v Ajdovščini, g. Fran Sivce, je prejel od bivšega nadučitelja v Steverjanu pri Gorici, g. Ladislava Likarja, katerega so Italijani že takoj ob začetku vojne z Italijo internirali in odpotali v Italijo, naslednje zanimivo pismo:

Florenca, 11. jan. 1916.

Velečenjeni gospod nadzornik!

Vaše cenjeno pismo z dne 8. novembra sem prejel danes, toda ne v Marsali, ampak v Florenci, kjer se nahajam že čez dva meseca. Džali so me v lepšo kletko, kakor je Marsala, in zato nekoliko lažje pojem »ujetega ptica tožbo«.

Za popolno brezposelnost, ki mi je dolgi šest mesecev morila duha, sem našel v mestu umetnosti obilne odškodnine. V Florenci se človek ne dolgočasi, če ima le količjak smisla za umetnost. Samo Galleria degli Uffizi z mojstrskimi deli Tiziana, Fra Angelica, Zippia itd. je neusahljiv vir krepila in tolažbe za žejno in portro dušo. Potem pa še druge galerije, muzeji in umotvoril! So trenutki, ko človek pozabi na ujetništvo. Seveda le trenutki, zakaj tudi ob uživanju umetnosti se kmalu pojavljajo reakcija. Domovina mi liči kraj!

Srečen sem, da stanujem v slovenski družbi. S č. gg. Uršičem in vikarjem Franketom smo si napravili lastno ekonomijo. Kuha nam postrežnica č. gosp. župnika. Hrana ni posebno draga, ker so cene razmeroma nizke. Kilogram soli stane 70 cent., mesa 4 lire, pečenke 8 lir, črna kruha 60 cent., liter kisa 1 lira, vrzina glava 35 cent., druge cene tem primerne.

Kot šolnika Vas bode gotovo zanimala usoda naših šolarčkov. Steverjanci so razkropljeni po vsej Italiji. Pogostoma se oglašajo pri meni s pismi naši dobri ljudje. Vesel sem, ko vidim, da jim lahko delim tolažbo.

Skrb za vzgojo naše dece je v obče velika. Za to se je zavzel celo sicilijanski list »Ora«, ki dne 10. oktobra doslovno piše: »Coi nostri bambini, prima dei nostri bambini, debbono quest'anno le scuole accogliere i bimbi dei profughi, i piccoli italiani, che erano sino a ieri oltre il confine e i piccoli Sloveni, di cui i nostri maestri avranno la gioia e l'onore di cominciare a formare cittadini italiani.« (Z na-

šini otroki, pred našimi otroki morajo letos šole sprejeti otroke beguncev, male Italijane, ki so bili do včeraj onstran meje, in male Slovence; da te začno pretvarjati v italijanske državljane, bo našim učiteljem veselje in čast.)

Vsi slovenski otroci morajo hoditi v šolo. Učé jih pa seveda italijanski učitelji, ker slovenski smo vsi v prognanstvu.

Tovariš Bandelj je še vedno v Siciliji. Sicer pa je zanj boljše, ker nima zimske obleke in letna doli zadošča. Pisal je domov nekemu Šmartencu, naj mu pošlje perila in zimske obleke, a dobil je žalostni odgovor, da je vse izginilo, kar je imel, obleka, perilo, le par starih hlač je ostalo na podstrešju. Enaka usoda je zadelala mene, skoro vse duhovnike in naše ubogo ljudstvo. Kljub temu se vsi dobro držimo. Zlasti kaže naš kmet, kako prav je imel pesnik, ko je navdušeno zapel, da hrib se omaje in hrast ...

Res, na naše ljudstvo smo lahko ponosni. Tudi par članov okrajnega šolskega sveta deli z menoj usodo. G. Marinič je z vso družino v Ivreji poleg Novare, Velušček pa študira nelepe šege in navade normanskih potomcev v Siciliji.

Zdi se mi, da ostanem tu le malo časa. Prosil sem namreč, da me premeste iz zdravstvenih ozirov v Pronzano poleg Novare, kjer je naš župan z družino (Karel Princič iz Cerovega, op. prepisovalca). Za nervozne ljudi ni tukajšnje podnebje. Iz Sicilije grede, sem si ogledal Palermo, Neapelj in Rim, upam, da se na drugem potovanju lahko ustavim v Luki, Pizi, Genovi, Milanu in Novari.

V glavnih potezah sem naslikal svoje zgrade in nezdore. Mnogo zanimivosti imam še v svoji potni torbi, toda o tem bom smel govoriti le tedaj, ko bom dihal sveži zrak ljube zmagoslavne domovine.

K sklepe se Vam odkritosrčno zahvalim za bodrilne besede, ki ste mi jih izvolili nasloviti v dnevih težke izkušnje. Prepričan sem, da se veliki cilji dosežejo le z velikimi žrtvami, in v tej zavesti ponosno polagam tudi jaz svoj obolus na oltar velike matere domovine. V znamenju boljše bodočnosti, ki so nam jo dogodki zaznamovali, pozdravlja vse cenjene tovariše in tovariše ter se klanja

Vam vdani Likar.

Domuža vesti.

Krušna komisija št. 6 se je premestila iz ulice del Castello št. 2 v Capo di Piazza št. 2, pritličje.

Književni jezik in narečja. Ko se je tudi naš mali slovenski narod jel zdramljati iz narodnega mrtvila in si začel ustvarjati prve skromne pogoje za samosvoje narodno življenje, so drugorodci — bodi iz zlohotnosti, bodi iz predsodkov in nepoznavanja našega naroda, njegovega jezika in njegovih umstvenih sposobnosti — smešili napore vodilnih mož slovenskega narodnega gibanja. Pa tudi med našinci je bilo mnogo skeptikov, ki niso mogli verovati, da bi mogli Slovenci imeti kako bodočnost kot narod in ustvarjati na kulturnem polju že zato, ker njihov jezik zbog pomanjkanja izrazov za izražanje raznih pojmov in radi njegove okornosti ne more biti porabno sredstvo za književno ustvarjanje. Drugorodci so posebno naglašali, da umetno skovanega književnega jezika ljudstvo ne more razumeti in da se tudi narečja v posameznih krajih tako razlikujejo med seboj, da ni misliti na kak skupni književni jezik. Nekeč se je v kranjskem deželnem zboru neki nemški poslanec — grof Auersperg, nemški pesnik Anastasius Grün, če se ne motimo — rogaj, da kaj hočemo mi Slovenci se svojimi zahtevami, ko bi mogel vendar vso našo literaturo v mali culici prinesiti v zbornico! Seveda niso vse take zlohotne ali neopravičene sodbje mogle preprečiti našega dela, našega snovanja, našega razvoja in napredka in izpopolnjevanja našega jezika. Skromna je sicer naša književnost tudi danes še, ali narastla je pa vendar le tako, da bi si tudi danes oni, sedaj že pokojni poslanec težko upal priti s takim roganjem. Neka zelo mična in ob enem značilna dogodbica, za jezikovne razmere med Nemci, ki jo je prinesla »Frankfurter Zeitung«, nam je v povod, da se spominjamo gori omenjenih neveljavnih sodb o našem jeziku, posebno pa tistega argumenta o razlikah med narečji v slovenskih krajih. Nemški list pripoveduje: »Pri nekem pruskem vojnem zboru v X. se nahaja bavarska poljska artilerija. Nekoliko Prusov si je izposodilo od Bavarcev lopate. Bavarci so jim pripomnili: »Müsst aba glei wieda z ruk bringa!« Prusi so vprašali: »Was meenst?« — Bavarci: »Umi bringa soits es!« — Se se niso razumeli. Slednjič je zaklical eden Bavarcev: »Odgovort mir!« V splošno veselost so odgovorili Prusi: »A tako, tout de suite retour, oui, oui!« In tako so se Nemci sporazumeli med seboj po francoski! — Kaj sledi iz tega? Nemci so velik kulturni narod z ogromno književnostjo, ki se je razvila in narastla vzlic dejstvu, da je razlika med narečji tako velika, da se priprosti ljudje ne razumejo med seboj. A vzlic tem razlikam imajo Nemci svoj skupni književni jezik! S tem odpada tudi argument, na katerega so nekda opirali svoja roganja našemu jeziku in svoji trditvi, da naš jezik ni sposoben za književno delovanje in da je možnost skupnega književnega jezika izključena. Italija se hvali, da je zibel evropske kulture, Italijani so ponosni na močnejši razvoj svoje literature. In vendar: koliko narečij imajo v Italiji, a razlika med njimi je toliko, da se ljudje iz severne in južne Italije ne morejo sporazumeti med seboj, tako, da ni redek dogodek, da morajo na sodne razprave klicati — tolmačel! Je pač tako pri vseh narodih da

imajo različna narečja in lokalizme, ki jih književni jezik ne more in ne sme poznati! In zato si je moral vsak narod v začetkih svojega narodnega vstajenja književni jezik še le ustvarjati, ki ga priprosto ljudstvo ni moglo lahko razumeti, dokler ni sta šola in javni pouk storila svojo. Tako je bilo povsod, tudi pri vseh danes najbolj razvitih in literarno najbogatejših narodih in tako je bilo in je moralo biti tudi pri nas Slovincih. Tudi mi smo se razvijali in si po istem narodnem zakonu ustvarjali književnost vkljub narečjem. In razvili smo jo tako, da smemo — če ne bo drugih nezdov ali nesrečnih svetovnih dogodkov — pomirjeni in z zaupanjem gledati v bodočnost.

Iz Boke Kotorske. V svojem in v imenu tu nastanjenih prijateljev — pred vojno tržaških stanovalcev — pozdravljam tržaške rojake, posebno in v prvi vrsti pa naše družine. Dan za dnem čitamo v »Edinosti« pozdrave od različnih krajev. Iz naše Boke ni glasu: Zato se oglašamo, da boste vedeli, da slejkoprej čutijo naša srca za tržaške Slovence in njihovo stvar. Te dni sem govoril s prijateljem, ki je bil na dopustu, in čudil sem se, ko mi je povedal, da pijejo v moji rojstni vasi, v Povirju, Sežani in Danah vino po 1 K 20 vin., dočim je tu 2 K liter. Zakaj ta razlika? Ali nismo vsi enako potrebni? Kdo je temu kriv, da delajo tu civilni kantinerji in krčmarji, kar hočejo. Drugod se morajo trgovci držati predpisanih cen, drugače jih zadenejo oistre kazni. Ali mislijo, da tični faktorji, da vojak tukaj ne popije rad kapljice vina? Po mojem mnenju bi moralo biti vino ceneje, nego pri nas doma. Saj je v Trstu n. pr. režija velika dočim imajo tu svoje obrti vsak v svoji hiši.

»Glasbena Matica« v Ljubljani je morala dobrodelni koncert, napovedan za 11. t. m. na korist okrepčevalni postaji za ranjence na ljubljanskem glavnem kolodvoru, radi nepričakovanih ovir preložiti na nedoločen čas.

Cenik živil na Ruskem. »Slovenec« pišejo: Brat mi sporoča na mojo prošnjo za nekatere cene živil, da stane v Kajnsku (10. novembra l. l.) na drobno (ruski funt je 0'41 kg): Funt mesa (goveje ali svinjsko 8—10 kopejk (kopejka je 2½ vi-narja našega denarja), funt slanina 20—25 kopejk., funt masla 50—60 kopejk., funt hleba 4—5 kopejk., funt rozinov 24 kopejk., funt biškovcev 24 kopejk., eno jajce 3 kopejk., funt krompirja 1½—2 kopejk., funt sira, pol-mastnega 50—60 kopejk., funt sira Sahara 18—22 kopejk., funt zmlate kave 1 rubel 80 kopejk., 20 cigaret III. vrste 8 kopejk. Pristavlja, da ima tovarniško blago strahovite cene! — Silvester.

Iz Bazovice. Veselica prirejena dne 5. t. m., je uspela v vsakem oziru prav dobro. Zato gre največja zasluga g. pevovodji K. Cibicu. Podpisani se najpriproneje zahvaljuje v prvi vrsti g. pevovodji, vsem, ki so pri veselici sodelovali, onim, ki so preplačali vstopnino, Gospodarskemu društvu za brezplačno prepuščeno dvorano in g. krčmarju za razsvetljavo pri vajah in prireditvi. — Odbor.

Darovi.

Namestnik baron Fries-Skene je daroval deželnemu pomožnemu odseku za preskrbovanje beguncev v Gradcu 500 K za begunce iz Primorske.

Za hbrabe branitelje našega ljubega Primorja so darovali: Gojenke zavoda sv. Nikolaja napolnile 6 blazin in zgotovile 12 srajc; g. Turkova iz Škorklje: 2 srajci, 2 p. spodnjih hlač in množino perila za krpe in blazine. — Polovico čistega dobička 46 K 50 v od prireditve rojanskega »Sokola«, ki se je vršila dne 5. marca, v roke g. A. Slavikove za nabavo potrebnega perila; v isto svrho g. Grebenc 2 K. — Srčna hvala!

Za okrepčevalne ranjencev so darovali v počastitev spomina Josipa Fabianija mesto venca K 30 namestništveni svetnik dr. pl. Fabrizi, namestništveni tajnik Treo, okrajna komisarija baron Dubsky in dr. Pfeifer in namestništveni koncipist grof Rossetti.

Za harmoniko 26. polku so darovali: ga. Franciška Ječič 2 K, g. Hrabanek 5 K, C. 1 K, dr. T. 1 K, C. 1 K, igralci 2 K, g. Perhavčeva 2 K.

MALI OGLASI.

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink.

Drobna čebula za seme se prodaja v ulici Zonta št. 7. 120

Na debelo samo za preprodajalce.

Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevе podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir, kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robl, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke, »Patent Knopfer« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo št. 19. 63

Lepe kranjske šunke razpošilja dokler je zaloga Fr. CERAR, Stob pošta Domžale pri Ljubljani. 78

Zlatarnica MICHELE NORSA, Trst, Corso št. 37. Kupuje, prodaja ter izmenjuje zlato, srebro, platin in briljante po najvišjih cenah. 64

Vinogradniki! Raznovrstne trine cepilneke prve vrste jako krepke, tudi dve vrste, razprodaja po zmeranih cenah Parčić in drug, Trzinica Komen (Goriška). 58

Umetni zobje

In brez čelustil, zlate krona in obročki

VILJEM TUSCHER

konces. zobotehnik

TRST, ul. Casermna št. 13, II. n.

Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

.....

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Cermák

se je preselil in ordinira sedaj

v Trstu, ul. Poste vecchie 12,

vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.

UMETNI ZOBJE.

.....

ZAHVALA.

Vsem onim plemenitim osebam, ki so na katerikoli način izkazale čast spominu našega nepozabnega

Josipa Čubej

izrekamo podpisane potrjim srcem najiskrenejo zahvalo.

TRST, dne 8. marca 1916.

Družine Čubej-Marušič.

.....

NOVO POGREBNO PODJETJE - TRST

CORSO 47 (pri trgu della Legna) Telefon 19-02).

Prevoz mrtličev v tu- in inozemstvo. Vrši vsakovrstne pogrebe z najnovejšo

moderno upravo. Zaloga vseh mrtličskih predmetov. - Nočna inspekcija v

lastnih prostorih zaloge, ulica Tessa št. 31. Telefon 14-02.

Zastopstva s prodajo mrtličskih predmetov: Na Opčinah, v Nabrežini pri

Grehu (Neghere). - Točna postrežba. Cene zmerne.

Podjetnik in upravitelj M. STIBIEL.

.....

Velik prihod

Španskih smokev (fig) v košarah, 200

žakljev čebule, dateljev v zabojih,

mandeljnov, pinjolv, suhega grozdja

„Sultanina“, olupljenih orehov, belega in

zelenega mila ter 100 zabojev čokolade.

S. A. DESSILLA - Trst

ulica Valdirivo št. 13 in ulica Vienna št. 4.